

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget
(Alm. del - bilag 736)
landbrugsministerråd
(Offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg og deres
stedfortrædere

Bilag Journalnummer

Kontor

1 400.C.2-0

N.1

24. marts 1999

Til underretning for Folketingets Europaudvalg fremsendes vedlagt Fødevareministeriets grundnotat vedrørende forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 92/117/EØF om beskyttelsesforanstaltninger over for specifikke zoonoser og specifikke zoonotiske agenser hos dyr og i animalske produkter for at forhindre levnedsmiddelbårne infektioner og forgiftninger, KOM (1999) 4.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

1. afdeling, 2. kontor

J.nr.: 1997-4680-0001

Den 24. marts 1999

SAB

f:\faelles\toetkom\1-2\kom(99)4_grund.ret

LFM 0234

Folketingets

Europaudvalg

GRUNDNOTAT

om

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv

om ændring af direktiv 92/117/EØF om

beskyttelsesforanstaltninger over for specifikke

zoonoser og specifikke zoonotiske agenser hos dyr

og i animalske produkter for at forhindre

levnedsmiddelbårne infektioner og forgiftninger

KOM(1999) 4.

Resumé

Forslaget indebærer, at fristen for Kommissionens forelæggelse af den endelige rapport om, hvilke foranstaltninger der skal træffes til bekæmpelse og forebyggelse af zoonoser, samt forslag til nye bestemmelser forlænges fra 1. november 1997 til 31. marts 2000.

Ligeledes foreslås fristen for tredjelandes indsendelse af planer forlænget fra 31. december 1998 til et år efter ikrafttrædelsen af de retsakter, der følger af de forslag, der skal ledsage Kommissionens endelige rapport om, hvilke foranstaltninger der skal træffes til bekæmpelse og forebyggelse af zoonoser.

Endelig foreslås fristen for Rådets afgørelse om disse forslag forlænget fra 1. juni 1998 til 31. december 2000.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (1999) 4 af 3. februar 1999 fremsendt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 92/117/ EØF om beskyttelsesforanstaltninger over for specifikke zoonoser og specifikke zoonotiske agenser hos dyr og i animalske produkter for at forhindre levnedsmiddelbårne infektioner og forgiftninger (zoonosedirektivet). Forslaget er oversendt til Rådet den 9. februar 1999.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Traktatens artikel 100 A og skal behandles efter proceduren for fælles beslutningstagen i artikel 189B.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen finder, at forslaget vedrører folkesundheden direkte, og at der er behov for, at der i EU vedtages en videnskabeligt baseret politik til bekæmpelse og reduktion af patogener (sygdomsfremkaldende mikroorganismer).

Formål og indhold

Kommissionen skal ifølge zoonosedirektivet, som ændret ved direktiv 97/22/EF, forelægge Rådet en rapport om, hvilke foranstaltninger der skal træffes til bekæmpelse og forebyggelse af zoonoser. Kommissionen fik pålagt denne forpligtelse, efter at det stod klart, at der var behov for en revision af bestemmelserne i zoonosedirektivet. Samtidig var det nødvendigt at overveje, hvilke yderligere EU-foranstaltninger, der kunne sikre, at zoonoser ikke kan komme til at udgøre en trussel for folkesundheden.

Rådet gav ved direktiv 97/22/EF Kommissionen 18 måneder til at fremsætte nye forslag. Samtidig forlængedes visse af de tidsfrister, der var fastsat til medlemsstaternes gennemførelse af bekæmpelsesprogrammer.

Kommissionen har siden haft en række konsultationer med de berørte parter. Det fremgår af disse konsultationer, at det er vanskeligt at fastsætte "holdbare" regler for bekæmpelse af zoonoser, og at der er behov for en grundig videnskabelig vurdering. Det var således ikke muligt at revidere zoonosedirektivet inden udløbet af den tidsfrist, der er fastsat ved direktiv 97/22/EF.

I afventning af den grundlæggende revision af zoonosedirektivet foreslås fristen for tredjelandes indsendelse af planer og for Kommissionens forelæggelse for Europa-Parlamentet og Rådet af forslag til nye bestemmelser forlænget.

Forslaget indebærer, at fristen for Kommissionens forelæggelse af den endelige rapport om, hvilke foranstaltninger der skal træffes til bekæmpelse og forebyggelse af zoonoser, samt forslag til nye bestemmelser forlænges fra 1. november 1997 til 31. marts 2000.

Ligeledes foreslås fristen for tredjelandes indsendelse af planer forlænget fra 31. december 1998 til et år efter ikrafttrædelsen af de retsakter, der følger af de forslag, der skal ledsage Kommissionens endelige rapport om, hvilke foranstaltninger der skal træffes til bekæmpelse og forebyggelse af zoonoser.

Endelig foreslås fristen for Rådets afgørelse om disse forslag forlænget fra 1. juni 1998 til 31. december 2000.

Der er desuden i KOM(1999) 4 indeholdt en foreløbig rapport om, hvilke foranstaltninger der skal træffes til bekæmpelse og forebyggelse af zoonoser.

Den foreløbige rapport viser, hvordan revisionsarbejdet skrider frem, og hvilke valgmuligheder der er med hensyn til politik, når det gælder den fremtidige EU-lovgivning om bekæmpelse af zoonoser.

Den grundlæggende revision består i, at der skal indføres nye bestemmelser om rapporteringssystemet for zoonoser, at der skal fastsættes forbedrede regler for bekæmpelse og udryddelse af salmonellose i fjerkræflokke, og at der skal oprettes et system til bekæmpelse af andre zoonoser end salmonellose, navnlig *Campylobacter* og cytotoxiske stammer af *E. Coli*.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Gældende dansk ret

De dele af zoonosedirektivets bestemmelser, der skal gennemføres ved nationale love og administrative bestemmelser, indgår i bekendtgørelse nr. 149 af 2. marts 1998 om bekæmpelse af salmonella i rugeægsproducerende høns og opdræt hertil.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

I forbindelse med høring af §2-udvalget (landbrug) og Det Rådgivende Fødevareudvalg er der fremkommet følgende bemærkninger til forslaget:

Landbrugsraadet beklager i betragtning af zoonosernes sygdomsmæssige og økonomiske betydning stærkt, at Kommissionen og medlemslandene ikke på et tidligere tidspunkt har søgt at sikre opnåelse af målsætningen i direktiv 92/117/EØF, og finder det på den baggrund utilfredsstillende med en yderligere udsættelse. Kommissionen burde på et langt tidligere tidspunkt have taget retslige skridt til at sikre gennemførelsen eller fremsat relevante forslag til ændringer. Det er stærkt konkurrenceforvridende for lande, der anvender betydelige ressourcer til zoonosebekæmpelse, at Kommissionen prioriterer området så lavt. Ved en yderligere udsættelse af fristerne er der risiko for, at flere medlemslande forholder sig passivt indtil år 2001 med en forværring af situationen til følge. Sagen illustrerer den uacceptable praksis i EU med fastsættelse af frister, som hverken institutionerne eller medlemslandene tager alvorligt.

Landbrugsraadet anfører videre, at Kommissionen på baggrund af de igangværende initiativer i medlemslandene hurtigst muligt bør danne sig et overblik over situationen og fremsætte relevante forslag med henblik på at få situationen under kontrol. I modsat fald må man frygte væsentlige problemer for det indre markedes funktion. En snarlig afklaring af EU's politik på området er desuden af afgørende betydning for forholdet til omverdenen. En hurtig indsats er nødvendig med hensyn til en løsning af problemstillingen mellem på den ene side hensynet til opretholdelse af fri samhandel inden for det indre marked og på den anden side hensynet til en sikring af situationen i de områder af EU med den bedste zoonosesituation, således at denne ikke undergraves som følge af indførsel af varer med zoonotisk smitte.

Landbrugsraadet anmoder om, at der fra dansk side i forbindelse med behandlingen af direktivet klart bliver givet udtryk for, at de lande, der har implementeret det oprindelige zoonosedirektiv og truffet de nødvendige foranstaltninger til at gennemføre saneringer, bliver bemyndiget til at stille de nødvendige krav til produkter fra andre EU-lande eller tredjelande, hvor tilsvarende planer ikke er gennemført.

Landbrugsraadet finder, at hensynet til forebyggende at minimere antallet af humane sygdomstilfælde kræver, at der udarbejdes fællesskabsplaner for salmonellabekæmpelse for andet end fjerkræ, idet zoonosedirektivet i princippet omfatter alle relevante dyrearter, herunder svin og kvæg, hvis produkter også kan være årsag til humane sygdomstilfælde. Dette bør prioriteres først fremfor at udvide indsatsområdet til at omfatte *Campylobacter* og *E. Coli*.

Landbrugsraadet anfører, at intet tredjeland endnu har fremlagt en plan, jf. direktivets artikel 14, hvilket indebærer, at indførsel fra de pågældende tredjelande formelt burde stoppes. For EU-lande, som har forbedret eller er i færd med at forbedre situationen, skaber denne import risiko for spredning af zoonotisk agens, usikkerhed hos forbrugerne samt en urimelig forvridning af konkurrencen. Den foreslåede udskydelse af fristen til tidligst 1. januar 2002 er desuden en betydelig belastning for EU's troværdighed i forholdet til tredjelandene. Ansøgerlandene, som skal overtage "acquis communautaire" kan heller ikke undgå at miste respekt for EU's regler på dette vitale område, hvilket uundgåeligt danner præcedens og dermed belaster den videre udvikling.

Endvidere finder Landbrugsraadet, at der snarest bør gennemføres en videnskabelig evaluering af medlemsstaternes foranstaltninger til forebyggelse og behandling af zoonoser i forbindelse med beslutning 2119/98/EF om oprettelse af et net til epidemiologisk overvågning af og kontrol med overførbare sygdomme. Der bør afholdes en EU-konference om zoonoseproblematikken med henblik på at skabe større offentlig forståelse for tiltag på området i EU. Kommissionen bør opfordres til at sikre prioriteringen af aspekterne vedrørende fødevarer sikkerhed ved de kommende WTO-forhandlinger. En klar kontrolstrategi i EU vedrørende zoonoser er som udgangspunkt en nødvendig betingelse i så henseende for EU's internationale forhandlingsposition.

Landbrugsraadet finder det positivt, at man vil prioritere en øget indsats for at harmonisere rapporteringssystemet. Kommissionen bør dog opfordres til snarest at offentliggøre den foreliggende statistik på området, således at offentligheden har mulighed for at følge udviklingen og situationen i medlemslandene. Dette overblik vil samtidig være et væsentligt incitament for markeds kræfterne samt de erhvervs- og forbrugerinteresser, som påvirker produktions- og distributionsleddene.

Afslutningsvis finder Landbrugsraadet, at beskyttelsesniveauet mod zoonoser på den humane side vil

blive udsat for forringelse, hvis ikke der skabes garanti i forhold til importerede varer.

Forbrugerrådet beklager tilsvarende, at Kommissionen endnu engang udsætter tidsfristen for både tredjelandes indsendelse af planer og for Kommissionens forslag til nye bestemmelser til zoonosedirektivet til forelæggelse for Europa-Parlamentet og Rådet. Forbrugerrådet har stor forståelse for, at Kommissionen har haft og har en svær opgave at løse, men på den anden side har manglerne været kendt siden direktivets tilblivelse i 1992. Forbrugerrådet har derimod ikke forståelse for, at disse mangler retfærdiggør, at både medlemslande, der endnu ikke har implementeret det oprindelige direktiv samt tredjelande nu igen får en udsættelse for indsendelse af planer.

Forbrugerrådet finder, at det stiller forbrugere i de pågældende lande i en urimelig situation. Det berører også de danske forbrugere ved, at importerede produkter som æg og fjerkræ kan have et langt højere indhold af bl.a. salmonella end de tilsvarende danske produkter. De eksisterende regler for handel med disse produkter i EU og import fra tredjelande sikrer ikke de danske forbrugere oplysninger eller beskyttelse for dette forhold. I den sammenhæng ønsker Forbrugerrådet udarbejdet en handlingsplan for de initiativer, der måtte ligge bag bemærkningen: "I mellemtiden vil Kommissionen gøre, hvad den kan for at sørge for, at medlemsstaterne beskytter forbrugerne så godt som muligt med de for øjeblikket eksisterende midler."

Ligeledes ønsker Forbrugerrådet vurderet, hvorvidt salmonellaniveauet i danske fjerkræprodukter og æg som følge af den gennemførte salmonellahandlingsplan kan danne baggrund for at opnå en status i lighed med den svenske model.

FDB beklager, at en så vigtig sag forsinkes, men tager forslaget til efterretning og glæder sig i mellemtiden over, at der i Danmark er taget en række selvstændige initiativer på området.

Nærings- og Nydelsesmiddelarbejder Forbundet ønsker, at der inddrages repræsentanter for arbejdstagerne i den høring, der skal finde sted, når der skal foretages en grundlæggende revision af direktivet.

Økonomaforeningen har ingen kommentarer til forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.